

Věra BARANDOVSKA-FRANK
HISTORIA EVOLUO DE LA EŬROPA UNIO

La libervola unuiĝo de la eŭropaj ŝtatoj al la nuna, ankoraŭ kreskanta Eŭropa Unio komencis jam 1920, kiam Luksemburgio kaj Belgio starigis ekonomian union; la belga mono estas nun akceptata ankaŭ en Luksemburgio, kies monunuoj, la franko, valoras tiom kiom la belga franko. Per protokolo de la 14-a de marto 1947 (kiu ekvalidis 1948-03-17) inter BELgio, NEDerlando kaj LUKSemburgio la unio estis plilarĝigita al BENELUKSo; en ĉi tiu dogana unio Nederlando konservis pli da ekonomia memstareco ol Luksemburgio kaj Belgio, i. a. propran monsystemon.

1951-04-18 ekestis en Parizo kontrakto pri „Eŭropa Komunumo por Karbo kaj Ŝtalo” (EKKS), kiu submetis la produktadon de karbo kaj ŝtalo en beneluksaj ŝtatoj same kiel en Francio, Germanio kaj Italio sub komunan Altan Oftcon, kies sidejo fariĝis Luksemburgo, kaj por kies demokrata kontrolo „Komuna Asembleo” de delegitoj de la ses ŝtatoj la unuan fojon kunvenis 1952-09-10 en Strasburgo.

Plian ekonomian unuiĝon la samaj ses eŭropaj ŝtatoj decidis 1957-03-25 per kontrakto subskribita en Romo: ili aligis al EKKS la Eŭropan Ekonomiam Komunaĵon (EEK), t. e. la „komunan merkaton”, kaj la Eŭropan Komunaĵon Atomenergian (EKA). Laŭ propono de la „Komuna Asembleo” ĉi tiu plilatĝiĝis al „ununura asembleo” por parlamente kontroli la tri „Eŭropajn Komunaĵojn” (EK), kunvenis tel la unuan fojon 1958-03-19 kaj eknomiĝis du tagojn poste „Eŭropa Parlamento”. La ses jam partoprenintaj ŝtatoj unuigis 1967-07-01 ankaŭ la Altan Oficon kun la komisionoj por la du pli novaj komunaĵoj same kiel la tri konsilantarojn, kiuj ekzistis ĝis tiam disaj. Ekde julio 1967 el la „Eŭropaj Komunaĵoj” tiel fariĝis la „Eŭropa Komunumo” (EK).

1972-01-22 estis subskribita kontrakto pri eventuala eniro de Danlando, Irlando, Norvegio kaj Britio en EK post akcepto per popola balotado. 1973-01-01 Danlando, Irlando kaj Britio fakte eniris la Eŭropan Komunumon; la norvega popolo estis rifuzinta la aliĝon. La Eŭropa Parlamento ekde tiam konsistis el po 36 delegitoj de Britio, Francio, Germanio kaj Italio, po 14 el Belgio kaj Nederlando, po 10 el Danlando kaj Irlando kaj 6 el Luksemburgio, do entute el 198 parlamentanoj. Komence la ses, poste la naŭ ŝtatoj parlamentoj sendadis siajn delegitojn en la Eŭropan Parlamenton. En junio 1979 la unuan fojon la parlamentanoj estis balote elektataj senpere de la popoloj de la naŭ ŝtatoj starigintaj la hadiaŭan Eŭropan Union.

1979-05-28 estis subskribita la kontrakto pri la eventuala eniro de Grekio en EK post akcepto fare de la popolo. La eniro efektiviĝis 1981-01-01. Portugalio kaj Hispanio sekvis pro kontrakto subskribita 1985-06-12, kiu efektiviĝis 1986-01-01.

1990-10-03 unuiĝis Germanio kaj per tiu konsiderinde pligrandigis la arealon kaj loĝantaron de EK. 7am 1987-04-14 estis petintaj pri aligo Turkio, 1990-07-03 Cipro, 1990-07-16 Malto; ankoraŭ ne estas subskribitaj koncernaj kontraktoj kun tiuj ĉi „atendolandoj”.

1992-02-07 okazis subskribo de la kontrakto de Maastricht, kiu i. a. ŝanĝis. la nomon „Eŭropa Komunumo” (EK) en la nunan oficialan „Eŭropa Unio” (EU) kaj antaŭvidas komunan eŭropan monsystemon. La kontrakto ekfunkciis 1993-11-01.

1994-06-24 estis subskribitaj kontraktoj pri eventuala eniro de Aŭstrio, Finnlando, Norvegio kaj Svedio en la Eŭropan Union. 1995-01-01 Aŭstrio, Finnlando kaj Svedio eniris en EU; la norvega popolo tion estis rifuzinta la duan fojon. En la Eŭropa Parlamento estas nun reprezentataj la 15 eŭropaj ŝtatoj per entute 626 seĝoj: 99 por Germanio, po 87 por Britio, Francio kaj Italio, 64 por Hispanio, 31 por Nederlando, po 25 por Belgio, Portugalio kaj Grekio, 22 por Svedio, 21 por Aŭstrio, po 16 por Finnlando kaj Danlando, 15 por Irlando, 6 por Luksemburgio.

Momente (majo 1996) al la ĝisnunaj tri atendolandoj aliĝis naŭ aliaj: petis pri aligo Hungario (1994-03-31), Pollando (1994-04-05), Rumanio (1995-06-22), Slovakio (1995-06-27), Latvio (1995-10-27), Estonio (1995-11-28), Litovio (1995-12-08), Bulgario (1995-12-16) kaj Ĉeĥio (1996-01-23). Ĉiuj tiuj (kaj pluraj aliaj landoj inkluzive Islandon, Liĥtenŝtajnon, Norvegon, Sanmarinon, Svision kaj ekde 1996 eĉ Rusion) ŝtatoj jam apartenas al la t. n. Eŭropa Konsilantaro (sidejo: Strasburgo), malfirma ligo fondita jam 1948 de naŭ de la nunaj 15 landoj de EU (i. a. sen Germanio) kune kun Norvegio. Plej grava atingaĵo de tiu grupiĝo estas la 18 artikoloj de la Eŭropa Konvencio pri Homaj Rajtoj kaj Bazaj Liberecoj, subskribitaj en Romo 1950-11-04 kun aldono akceptita 1952-03-20.

DE EVOLUTIONE HISTORICA UNIONIS EUROPAEAE

Coniunctio voluntaria civitatum statalium europensium in Unionem Europaeam hodiernam, semper crescentem, incepit jam anno 1920. Eo enim tempore Luxemburgium cum Belgio unionem oeconomicam inierunt; pecunia Belgica nunc etiam in Luxemburgio adhibetur et francus Luxemburgicus tantum valet quantum Belgicus. Secundum protocollum die 14.3.1947 subsignatum (quod die 17.3.1948 ratum est), inter BELgium, NEDerlandiam et LUXemburgium, unio BENELUX facta est; Nederlandia tamen in unione telonaria maiorem libertatem oeconomicam habebat, praeter alia systema monetarium proprium.

Die 18.4.1951 pactio „Communitatis Europaeae Carbonum Chalybisque” (CECC) Parisiis facta est, ex quo productio carbonum chalybisque in BENELUX, in Francogallia, in Germania et in Italia erat in potestate Summi Magistratus, in Luxemburgo siti. „Coetus Communis” delegatorum sex civitatum statalium supra dictarum die 10.9.1952 Strateburgi primum convenit, ut Coetum Communem democratice institueret.

De maiore coniunctione oeconomica illae sex civitates statales die 25.3.1957 pactione Romae subsignata decreverunt: ad CECC enim Communitas Oeconomica Europaea, id est „mercatus communis”, et Communitas Europaea Energiae Atomicae adiunctae sunt. Coetus Communis, secundum propositum suum maior factus est: „coetus unicus” in forma parlamentaria tres „Communitates Europaeas” inspicebat. Ule primum die 19.3.1958 convenit, post duos dies nomen suum in „Parlamentum Europaeum” mutavit. Sex civitates statales jam cunctae, die 1.7.1967 etiam Summum Magistratum cum collegiis duarum communitatum novarum coniunxerunt, insuperque cum tribus consiliis, quae adhuc segregatim fungebantur. Mense Iulio 1967 eo modo ex „Communitatibus Europaeis” „Communitas Europaea” (CE) orta est.

Die 22.1.1972 pactio subsignata est de adhaesione Daniae, Hiberniae, Norvegiae Britanniaeque ad CE, si plebiscito decerneretur. Die 1.1.1973 Dania, Hibernia Britanniaeque re vera CE inierunt; populus Norvegicus adhaesione recusavit. Parlamentum Europaeum ex eo tempore ex 36 delegatis consistebat: p. aeq. 36 Britannia, Francogallia, Germania Italiaque, p. aeq. 14 Belgio Nederlandiaeque, p. aeq. 10 Dania Hiberniaeque, 6 Luxemburgio – summa 198 membra Parlamenti. Initio sex, postea novem parlamenta statale delegatos suos in Parlamentum Europaeum miserunt. Mense Iunii 1979 socii pariamentarii primum suffragio electi sunt a populis chatatum statalium novem, qui Unionem Europaeam hodiernam constituerunt.

Die 28.5.1979 pactio subsignata est de adhesionem Graeciae, si plebiscito decerneretur. Adhesio die 1.1.1981 effecta est. Lusitania Hispaniaeque secutae sunt ex decreto die 12.6.1985 subsignato dieque 1.1.1986 effecto.

Die 3.10.1990 Germania cuncta est; eo modo superficies incolarumque numerus Unionis Europaeae multo maiores facti sunt. Jam die 14.4.1987 Turchia adhesionem poposcerat, die 3.7.1990

Cyprus, die 16.7.1990 Melita. Pactiones cum illis civitatibus statalibus „expectantibus” nondum subsignatae sunt.

Die 7.2.1992, secundum pactionem in Maastricht subsignatam, nomen „Communitas Europaea” in „Unio Europaea” mutatum est. Ille pactio, die 1.11.1993 rata, systema monetarium communem Europae praedixit. Nuper decretum est, monetam Europae „euro” anno 1999 introductum iri.

Die 24.6.1994 pactiones subsignatae sunt de adhesionem Austriae, Finniae, Norvegiae Suetiaeque in Unionem Europaeam. Die 1.1.1995 Austria, Finnia Suetiaeque Unionem inierunt; populus Norvegicus vice secunda recusavit. In Parlamento Europaeo nunc 15 civitates statales 626 sedibus repraesentantur: sedibus 99 Germania, p. aeq. 87 Britannia, Francogallia Italiaque, 64 Hispania, 31 Nederlandia, p. aeq. 25 Belgium, Lusitania Graeciaque, 22 Suetia, 21 Austria, p. aeq. 16 Finnia et Dania, 15 Hibernia, 6 Luxemburgium.

Decem civitates statales ad illas „expectantes” adiunctae sunt: adhesionem poposcerant Hungaria (die 31.3.1994), Polonia (die 5.4.1994), Romania (die 22.6.1995), Slovacia (die 27.6.1995), Lettonia (die 27.10.1995), Estonia (die 28.11.1995), Lituania (die 8.12.1995), Bulgaria (die 6.12.1995), Tsechia (die 23.1.1996), Slovenia (10.6.1996). Illae omnes (et aliae civitates statales ut Islandia, Lichtensteinium, Norvegia, Sanctum Marinum, Helvetia, ex anno 1996 etiam Russia) jam in Consilio Europae cunitae sunt (Strateburgi sito); per coniunctionem liberam, jam anno 1948 a novem ex praesentibus 15 civitatibus statalibus Unionis Europaeae factam – sine e. g. Germania, cum Norvegia.

Eventus maximi momenti illius coniunctionis sunt 18 articuli Conventionis Europaeae legum humanarum libertatumque fundamentalium, Romae die 4.11.1950 subsignatae, cum appendice die 20.3.1952 accepto.

Komisja Europejska 2004-2009

 <p>José Manuel Barroso Portugalski Przewodniczący</p>	 <p>Margot Wallström Szwedka Wiceprzewodnicząca Spraw społecznych i dialogu interkulturowego</p>	 <p>Günther Verheugen Niemiec Wiceprzewodniczący Przedsiębiorstwa i przemysł</p>	 <p>Jacques Barrot Francuz Wiceprzewodniczący Transport</p>	 <p>Siim Kallas Estończyk Wiceprzewodniczący Administracji, audyt i walka z nadzyskami</p>
 <p>Franco Frattini Włoch Wiceprzewodniczący Sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa</p>	 <p>Viviane Reding Luksemburka Sprawiedliwości, Inicjatywa i media</p>	 <p>Stavros Dimas Grek Środowisko</p>	 <p>Joaquín Almunia Hiszpan Sprawy gospodarcze i walutowe</p>	 <p>Danuta Hübner Polka Polityka regionalna</p>
 <p>Joe Borg Maltańczyk Rybnictwo i gospodarka morska</p>	 <p>Dalia Grybauskaitė Litwinka Programowanie finansowe i budżet</p>	 <p>János Pócs Słoweniec Nauka i badania naukowe</p>	 <p>Ján Figel Słowak Edukacja, kształcenie, kulturę i wielokulturowość</p>	 <p>Markos Kyprianou Cypryjczyk Zdrowie i ochrona konsumentów</p>
 <p>Cillí Róinín Irka Prace społeczne</p>	 <p>Louis Michel Belg Różnorodność kulturowa</p>	 <p>László Kovács Węgier Podział i walka o nią</p>	 <p>Neelie Kroes Holenderka Kontrowersje</p>	 <p>Mariann Fischer Boel Dania Rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich</p>
 <p>Benita Ferrero-Waldner Austriaczka Sprawy zewnętrzne i współpraca polityczna z sąsiadami</p>	 <p>Charlie McCreevy Irlandczyk Rynek wewnętrzny (usługi)</p>	 <p>Vladimír Špidla Czech Zakresy spraw społecznych i równości szans</p>	 <p>Peter Mandelson Brytyjczyk Handel</p>	 <p>Andrijs Piebalgs Łotysz Energia</p>

145504-04-PL-01

MAK 11 OIB

VORWORT FÜR EUROPAKALENDER 1997/1998

Die Endphase unseres Jahrhunderts wird von großer Wichtigkeit sein. Weichen sind gestellt worden und Entscheidungen kommen auf uns zu. Überlegenswert ist ferner die nicht ungefährliche internationale Lage. Sie verpflichtet uns, Europa eine Struktur zu geben, die seine Sicherheit gewährleistet.

Wer die Geschichte kennt, weiß, daß noch nie ein größerer Konflikt unvermeidbar war. Mit richtiger Politik kann so gut wie alles Unheil abgewendet werden. Das ist die große Herausforderung an uns. Wir haben dazu die Mittel. Wir müssen auf der bereits geschaffenen Grundlage energisch weiterarbeiten. Das heißt vor allem, diesem Europa endlich eine echte, tragfähige politische und sicherheitspolitische Dimension zu geben. Gelingt uns dies, sind die Aussichten ermutigend.

Zur Erfüllung dieser Aufgabe ist ein jeder von uns aufgerufen. Für die Zukunft Europas sind nicht nur die Regierungen zuständig. Jeder Bürger ist gefordert. Folgt man dem Ruf der Geschichte, wird der Erfolg bestimmt nicht ausbleiben.

ANTAŬPAROLO POR EŬROPA KALENDARO

La fina fazo de nia jarcento estos ege grava. Trakforkoj estis ŝaltitaj kaj decidoj venas al ni. Pripensenda estas precipe la ne sendanĝera internacia situacio. Ĝin devigas nin doni al Eŭropo strukturon, kiu certigu ĝian sekurecon.

Kiu konas la historion, tiu scias, ke ajna pli granda konflikto ne niam estos malevitebla. Per ĝusta politiko oni ja povas eviti ĉiun katastrofon. Jen granda ŝanco por ni. Ni havas la rimedojn. Ni devas energie plulabori sur la jam kreita bazo. Tio signifas antaŭ ĉio, doni al tiu ĉi Eŭropo finfine ĝustan, pluportantan politikan kaj sekurecpolitikan dimenzion. Se ni sukcesos, la perspektivoj estos kuraĝigaj.

Ne ĉiuj estas alvokataj plenumi tiun ĉi taskon. Pri la estoteco de Eŭropo ne respondecas nur la estraroj. Ĉiu civitano estas bezonata. Se ni sekvos la vokon de la historio, la sukceso certe ne mankos.

PRAEFATIO FASTORUM EUROPENSIIUM

Finalis condicio saeculi nostri erit momenti magni. Directiones quidem sunt signatae atque tempus discriminum adventat. Qua in re periculosus situs internationalis respiciendus est, qua condicione obligamur, ut Europam reddamus talem, qua stabilitas eius et securitas certiores fiant.

Historiam autem qui novit, idem scit conflictus maiores vitari potuisse. Nam politica ratione iusta omne malum averti potest. Hac necessitate provocamur, ut adhibitis opibus nostris nos

fundamento parato nixi strenue fortiterque operari pergamus. Hunc im modum Europae condicionem politicam tam probam quam firmam et tutam parabimus. Hoc si effecerimus, futura erunt prospera.

Sed unusquisque nostrum evocatur, ut hoc officium impleat. Nam prosperitas Europae futura non solum ad moderatores rerum publicarum spectat, sed quivis civis advocatur. Huic necessitati historicae si obtemperavimus, successus certe sequetur.

OTTO VON HABSBURG

Der Europaklub:

Was war er? Was soll aus ihm werden?

Eine Einladung zur Beteiligung an Grundsatzdiskussion und Weiterarbeit.

Der Europaklub (die Gesellschaft für sprachgrenzübergreifende europäische Verständigung e.V. – gegründet am 15. November 1974 in Paderborn):

- hat im ersten Jahrzehnt seines Bestehens in mehreren Bereichen erfolgreich gearbeitet,
- unternahm im zweiten Jahrzehnt seines Bestehens vergleichsweise wenig, löste sich aber nicht auf,
- lebt nun, in seinem dritten Jahrzehnt, neu auf, wobei er an seine früheren Erfolge erinnert und an sie weiterführend anknüpft, aber seine Zielsetzung in grundsätzlicher Diskussion auch mit neuen Mitgliederkreisen aktualisieren muß.

Zielsetzung der Gesellschaft war und ist es, zum Aufbau eines *freiheitlichen* Europa *gleichberechtigter* Völker unter *Wahrung ihres sprachlichen und kulturellen Erbes* beizutragen.

Aktualisierungen dieser Zielsetzung sind nunmehr, nach Zustandekommen der Europäischen Union und nach der reformeuropäischen Wende, in mindestens drei Problemdimensionen geboten:

- Das *freiheitliche* Europa endet nicht mehr an der „Berliner Mauer“ - sondern?
- Einwanderer drangen nach Europa und streben nach *Gleichberechtigung* - soll

La Eŭropa Klubo:

Kio ĝi estis? Kio ekestu el ĝi?

Invito partopreni en la baza diskuto kaj la plulaborado.

La Eŭropa Klubo (la Societo pri lingvolimtranspaŝa eŭropa interkomprenigo r.a. - fondita la 15an de novembro 1974 en Paderborn):

- dum la unua jardeko de sia ekzisto sukcese laboris en pluraj kampoj,
- dum la dua jardeko de sia ekzisto agadis relative malmulte, sed tamen ne malfondiĝis,
- reviviĝas en sia tria jardeko, memorigante al siaj antaŭaj sukcesoj kaj sin apogante al ili dum ilia pluevoluigo, sed devas aktualigi sian celaron surbaze de principaj diskutoj aŭkaŭ kun novaj grupiĝoj de membroj.

Celo de la societo estis kaj estas kontribui al la slarigo de *libera* Eŭropo de *samrajtaj* nacioj *konservante ilian lingvan kaj kulturan heredaĵon*.

Aktualigoj de tiu ĉi celo endas nun, post la ekesto de la Eŭropa Unio kaj post la reformeŭropa ŝanĝo, almenaŭ en tri problemdimensioj:

- La *libera* Eŭropo ne plu finiĝas ĉe la „Berlina Muro“, sed kie?
- Enmigrintoj penetras en Eŭropon kaj klopodas pri *samrajtiĝo* – ĉu tio estu

dies gefördert, abgewehrt oder (wie?) kanalisiert werden?

- Bisher unterdrückte Sprachen verschiedener europäischer Länder werden offensiv verteidigt, während gleichzeitig in der Praxis von Wissenschaft, Bildung und Politik die meisten bisher in Europa offiziellen Sprachen geschwächt werden, und der sprachlich kulturelle Reichtum in einem „pragmatischen“ *Kultureintopf* zu versinken droht. Welches Verhalten dazu ist unter Vermeidung sowohl von Sprachdefaitismus als auch von Sprachchauvinismus und auch von Sprachutopismus zu fordern?

Der Europaklub kann in seinem dritten Jahrzehnt neue Erfolge erringen, wenn er sich dabei auf jene Probleme konzentriert, die von den Europapolitikern ignoriert oder vernachlässigt werden, weil diese Probleme nicht für die nächsten Wahlen sondern für die nächsten Generationen entscheidend sind. Dazu muß eine in sich stimmige Zielperspektive erarbeitet, in die öffentliche Diskussion gebracht und mit Einzelaktionen angestrebt werden. Diese können nur gelingen, wenn sie zugleich angestrebt werden, was nicht zu einer Verwässerung der Ziele durch Anwachsen des Europaklubs zu einem großen Verband führen muß und darf, wohl aber zu einer kräftigeren Würzung ihrer öffentlichen Diskussion.

Als *Erfolge* des Europaklub sind in Erinnerung zu bringen und können der weiteren Arbeitsplanung zugrundegelegt werden:

- im Bereich des *inneren Aufbaus* die

subtenata, malsubtenata aŭ (kiel?) stirigata?

- Ĝis nun subpremataj lingvoj de diversaj eŭropaj landoj estas ofensive defendataj, dum samtempe en la praktiko de science, klerigo kaj politiko malfortiĝas la plejmulto de la ĝisnunaj oficialaj eŭropaj lingvoj, kaj la lingvo-kultura riĉeco minacas droniĝi en „pragmatika“ *kulturmiksaĵo*. Kiel oni konduku, evitante kaj lingvodefetismon kaj lingvoŝovinismon, kaj ankaŭ lingvoutopismon?

La Eŭropa Klubo povas en sia tria jardeko akiri novajn sukcesojn, se ĝi koncentrigos al la problemoj, kiujn la eŭropaj politikistoj ignoras aŭ neglektas pro tio, ke tiaj problemoj ne estas decidigaj por la estontaj elektoj, sed por estontaj generacioj. Konforma celperspektivo devas esti ellaborata, publike diskutata kaj per unuopaj agoj alstrebata. Ĉi tiuj povas sukcesi nur, se ili ankaŭ kontentigas bezonojn de membroj. Plilarĝigo de la membrara bazo je pluaj grupoj da interesitoj povas kaj devas esti celata; tio ne neeviteble rezultos kaj ne rezultu en la paliĝo de la celoj pro kresko de la Eŭropa Klubo al granda societo, sed ja rezultu en pli forta spicigo de ilia publika diskutado.

Kiel *sukcesoj* de Eŭropa Klubo estu memorigataj kaj uzataj kiel bazo de plua laborplanado:

- sur la kampo de la *interna konstruo* la

Tatsache, daß der Europaklub nach Gründung in Paderborn innerhalb eines halben Jahrzehnts mehrere hundert Mitglieder in **allen** damaligen **EG-Ländern**, in mehreren anderen europäischen Ländern und sogar unter Europafreunden in anderen Kontinenten fand,

- im Bereich der *Außenwirkung* die Tatsachen, daß der Europaklub für seine Mitglieder die Zeitschrift „**eŭropa dokumentaro**“ des von der EG unterstützten Zentrums für europäische Bildung (zunächst mit diesem zusammen) weiterführte, und daß er mit seinem (1977 erstmals erschienenen) „**Europakalender**“, der allen seinen Mitgliedern Zugang und Vorbild für die gleichrangige Behandlungsmöglichkeit der Sprachen aller EG-Länder (unter Mitverwendung von Latein und ILo als neutrale Sprachen) war, Beachtung nicht nur bei Sprachpädagogen sondern auch bei europäischen Politikern fand,
- im Bereich der *Wissenschaft* die Tatsachen, daß der Europaklub in Zusammenarbeit mit dem damaligen FEoLL-Institut für Kybernetische Pädagogik und der GPI (ursprünglich: „Gesellschaft für Programmierte Instruktion“, später: „... für Pädagogik und Information“) eine **europäische Büchreihe** „Entnationalisierte Wissenschaft“ herausgab, zu welcher auch ein „EG-Wörterbuch mathematischer Begriffe“ gehört (das strikt gleichrangig alle in den damaligen EG-Ländern offiziellen Sprachen benutzt

lakto, ke la Eŭropa Klubo post sia fondiĝo en Paderborn dum duonjardeko trovis kelkcent membrojn en **ĉiuj** siatempaj **EK-landoj**, en pluraj aliaj eŭropaj landoj kaj eĉ inter amikoj de Eŭropo en aliaj kontinentoj,

- sur la kampo de *la agado eksteren* la faktoj, ke la Eŭropa Klubo plueldonadis por siaj membroj la revuon „**eŭropa dokumentaro**“, komence kunlabore kun la ĝin iniciatinta, de EK subtenata Centro por Eŭropa Klerigado, kaj ke ĝi per sia, la unuan fojon 1977 aperinta **Eŭropa Kalendaro**, kiun ricevadis ĉiuj membroj kaj kiu iĝis ekzemplo por la samranga pritrakteblo de la lingvoj de ĉiuj EK-landoj (kunuzante la Latinan kaj ILon kiel neutralajn lingvojn), estis atentata ne nur de lingvopedagogoj, sed ankaŭ de eŭropaj politikistoj,
- sur la kampo de *scienco* la faktoj, ke la Eŭropa Klubo, kunlabore kun la tiam FEoLL-Instituto pri Kibernetika Pädagogio kaj kun GPI (komence „Societo pri programita instruado“, poste „...pri pedagogio kaj informado“), eldonis **eŭropan libroserion** „Sennaciigita Scienco“, al kiu apartenas ankaŭ „EK-vortaro de matematikaj nocioj“ (uzanta strikte samrange ĉiujn lingvojn oficialaj en la tiamaj EK-landoj kaj ILon kiel neŭtralan referenclingvon), ke la Eŭropa Klubo en la jaro 1976 organizis en la

und ILo als neutrale Referenzsprache verwendet), daß der Europaklub 1976 im kroatischen Primosten internationale Sommeruniversitätswochen in deutscher, englischer, französischer, italienischer und kroatischer Sprache sowie in ILo, Ido und Interlingua durchführte, die zum Vorbild für die Gründung und Arbeit der AIS San Marino wurden, und daß der Europaklub 1980 in Namur (Belgien) mit der „**Association Internationale de Cybernétique**“ im Rahmen ihres IX. Internationalen Kybernetik-Kongresses ein Symposium über Sprachkybernetik und Interlinguistik veranstaltete, wodurch ILo neben Französisch und Englisch Arbeitssprache dieser Kongresse wurde und seither blieb,

- im Bereich der **Bildung** die Tatsachen, daß der Europaklub als juristischer Träger des im Februar 1975 vom damaligen Landesforschungszentrum FEoLL (Forschungs- und Entwicklungszentrum für objektivierte Lehr- und Lernverfahren) bildungswissenschaftlich betreuten Schulversuchs „**Sprachorientierungsunterricht**“ gegründet wurde (eine Fremdsprachpropädeutik für die Grundschule, die inzwischen in Italien offiziellisiert wurde), und daß er Kriterien für eine **Sprachverständnisprüfung** entwickelte und den Abschlussprüfungen zahlreicher ILo-Intensivkurse zugrundelegte und zugrundelegt,
- im Bereich der **Politik** die Tatsachen, daß der Europaklub 1979 in der Euro-

kroata Primošten **Internaciajn Someriajn Universitatajn Semajnojn** en la lingvoj germana, angla, franca, itala kaj kroata samkiel en ILo, Ido kaj Interlingua, kiuj iĝis modelo por la fondiĝo kaj laboro de AIS San Marino, kaj ke la Eŭropa Klubo 1980 okazigis en Namur (Belgio) kune kun la „**Association Internationale de Cybernétique**“ enkadre de ties IX-a Internacia Kibernetika Kongreso simpozion pri lingvokibernetiko kaj interlingvistiko, pro kio ILo kiel la franca kaj la angla lingvoj iĝis kaj restis laborlingvo de tiuj kongresoj,

- sur la kampo de **klerigado** la faktoj, ke la Eŭropa Klubo fondiĝis en la jaro 1975 kiel jura portanto de lerneja eksperimento, klergiscience prizorgata de la landa esplorcentro FEoLL (t.e. „Esplor- kaj Evoluigcentro por enobjektigitaj Metodoj de la Instruado kaj Lernado”), nome de la „**lingvo-orientiga instruado**” (propedeutiko por fremdlingvo-instruado en bazaj lernejoj, kiu intertempe oficialiĝis en Italio), kaj ke ĝi evoluigis kriteriojn por la **lingvo-kompren-ekzameno**, kiujn ĝi aplikis kaj aplikas en la finekzamenoj de multaj intensaj ILo-kursoj,
- sur la kampo de **politiko** la faktoj, ke la Eŭropa Klubo kunorganizis en 1979 en la Europa Akademio Otzenhausen **Kolokvon pri la Eŭropa Linvopolitiko**, dum kiu diverse orientitaj politikistoj unuafoje diskutis tiun tabuan problemkampon ankaŭ rilate al realisma

päischen Akademie Otzenhausen Mitveranstalter eines **Kolloquiums zur europäischen Sprachpolitik** war, bei welchem erstmals Politiker verschiedener Lager dieses tabuierte Problemfeld auch im Hinblick auf realistische neutrale Lösungsmöglichkeiten (Latein, Plansprachen) diskutierten, und daß die Regierung der Republik von San Marino am 19. Mai 1985 die Gründung der **Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) San Marino** aufgrund eines Vorschlags des wissenschaftlichen Beirats des Europaklubs beschloß.

Bei der **Reaktivierung** des Europaklub sind konstruktive Lösungen in den drei genannten europäischen Problemdimensionen zu finden. Sie sind in der öffentlichen Diskussion zu vertreten und bei der Mitgliederaufnahme sowie bei der Projektarbeit zu praktizieren. Sie könnten als Ergebnis einer noch durchzuführenden internen Diskussion im Europaklub lauten:

- Wir wollen keine Ausgrenzung irgend eines zum europäischen Kontinent gehörenden Landes, das freiheitlich auch hinsichtlich seiner ethnischen Minderheiten ist, aber wir wollen auch keinen „Anschluß“ eines großen asiatischen Gebiets jenseits des Urals. Konkret: Die Europäische Union muß sich dem Beitritt aller ganz in Europa liegenden reformeuropäischen Länder öffnen. Eine Öffnung auch gegenüber der Türkei ist undenkbar, bevor die dortigen sprachlich-kulturellen Minderheiten das Selbstbestimmungs-

neutrale solvo (la Latina, planlingvoj) kaj ke la registaro de la Respubliko de San Marino la 19-an de majo 1985 decidis la fon-don de **Akademio Internacia de la Sciencoj (AIS) San Marino** laŭ pro-pono de la scienc-konsilantaro de Eŭropa Klubo.

Dum la **reaktiviĝo** de Eŭropa Klubo trovendas konstruivaj solvoj en la tri menciitaj eŭropaj problemdimensioj. Ili estu propagandataj en la publika diskuto, praktike aplikataj dum aligado de novaj membroj kaj dum projektlaboro. Kiel rezulto de interna diskuto realigenda en la Eŭropa Klubo tiuj solvoj estu eble la jenaj:

- Ni volas neniun ellimigon de ajna lando apartenanta al la eŭropa kontinento, kiu estas liberema ankaŭ rilate al siaj etnaj minoritatoj; sed aliflanke ni ne volas „alligon“ de granda azia teritorio malantaŭ la Uralo. Konkrete: la Eŭropa Unio devas malfermiĝi al la aligo de ĉiuj reformeŭropaj landoj, kiuj situas *komplete* en Eŭropo. Malfermiĝo ankaŭ al Turkio estas nepensebla antaŭ ol la ticaj lingvaj kaj kulturaj minoritatoj estos akirintaj la

recht erhalten. Das russische Territorium liegt überwiegend jenseits des Ural und bildet (vielleicht zusammen mit anderen Ländern der Gemeinschaft Unabhängiger Staaten) eine eigene nord-eurasische Region, die für eine Integration in die EU viel zu groß wäre.

- Wir wollen zwar die Europäische Union nicht als Einwanderungsland, befürworten jedoch (neben der Gewährung des Asylrechts für Antragsteller, die wegen ihrer religiösen, politischen oder sonstigen weltanschaulichen Überzeugung in ihrem Heimatland verfolgt sind) eine Öffnung auch für andere „Wahleuropäer“. Bedingung muß in jedem Einzelfall sein, daß diese zum weiteren Aufbau eines freiheitlichen Europa gleichberechtigter Völker unter Wahrung von deren sprachlich-kulturellem Erbe dadurch beitragen wollen und können, daß sie sich aktiv und vorbildlich für eine *neutrale*, gemeinsame europäische Verständigungssprache einsetzen. Konkret: Einwanderer müssen zuvor die Kommunikationsfähigkeit in Latein, ILo oder einer anderen neutralen Sprache haben, die als mögliche künftige gemeinsame Zweitsprache der Europäischen Union geeignet ist.
- Der Europaklub darf seine Mitgliederwerbung nicht auf die „Esperanto-Movado“ beschränken. Er muß – wie schon in den ersten Jahren seiner Tätigkeit – als alternative realistische Lösung des europäischen Kommunikationspro-

bleme vorliegen. La rusa teritorio situas plej grandparte malantaŭ la Uralo kaj konstituas (eventuale kune kun la aliaj landoj de la Komunumo de Sendependaj Statoj) apartan nord-eŭrazian regionon, kiu estus multe tro granda por integriĝo en EU.

- Ni ja ne volas la Eŭropan Union kiel enmigra landon, sed ni pledas (krom por la havigo de azilrajtoj por petantoj, kiuj estas pro siaj religia, politika aŭ alia mondkoncepta konvinko persekutataj en sia hejmlando) por la malfermiĝo ankaŭ al „elekteŭropanoj“. La kondico plenumenda en ĉiu unuopa kazo devas esti, ke ĉi tiuj volas kaj povas kontribui al la plukonstruado de libera Eŭropo de samrajtaj popoloj konservanta ties lingvan kaj kulturan heredaĵon per tio, ke ili aktive kaj modele klopodas pri *neŭtrala*, komuna eŭropa komunikadlingvo. Konkrete: la enmigraĵoj antaŭe kapablu komuniki en la Latina, en ILo aŭ en alia neŭtrala lingvo eventuale taŭga por fariĝi la komuna dua lingvo de la Eŭropa Unio.
- Eŭropa Klubo ne limigu sian varbadon pri membroj al la Esperanto-Movado. Ĝi devas – kiel en la unuaj jaroj de sia aktiveco – atentigi al la Latina kiel

blems nachdrücklich auf Latein verweisen und darüber hinaus neben ILO auch andere Bemühungen um interlinguistische Plansprachen ernst nehmen und ernstzunehmen fordern. Dies muß sich auch in der Zusammensetzung seines Präsidiums zeigen. In seiner sprachpolitischen Zielvorstellung muß die Findung einer *neutralen* Lösung Vorrang haben vor der Propagierung einer *bestimmten* unter den denkmöglichen neutralen europäischen Zweitsprachen. Es müssen auch machbare Kompromissvorschläge ernst genommen werden, die zwar für die *Zukunft* eine Plansprachlösung vorzubereiten fordern, aber für die *sofortige* Entführung lateinischer Bezeichnungen für europäische Einrichtungen oder bei Beschriftungen innerhalb dieser eintreten, wo die Nebeneinanderstellung aller europäischen Sprachen unvorteilhaft wäre. Dagegen ist eine Vorrangstellung dieser oder jener europäischen *National*-sprache aus „pragmatischen Gründen“ nur zu rechtfertigen, wenn dies unzweifelhaft nur eine Übergangslösung ist, und wenn es sich um eine *typisch europäische* Sprache handelt. Unter den, gemessen an der Zahl ihrer europäischen Sprecher, „großen“ Sprachen trifft dies auf Deutsch, auf Italienisch und auch auf Französisch zu. Englisch, Spanisch und Portugiesisch werden weit überwiegend in *anderen* Kontinenten gesprochen, sie sind also nicht für Europa typisch; ihre auch nur vorläufig bevorzugte Verwen-

alternativa realisma solvo de eŭropa komunikadproblemo, kaj, aldone, serioze konsideri kaj konsiderigi krom ILO ankaŭ aliajn klopodojn pri interlingvistikaj planlingvoj. Tio montriĝu ankaŭ en la konsisto de ĝia estraro. En sia lingvopolitika celperspektivo devas esti unuaranga la eltrovo de *neŭtrala* solvo antaŭ la propagado de unu *certa* el la penseblaj neŭtralaj eŭropaj duaj lingvoj. Serioze rigardendaj eslas ankaŭ kom-promisproponoj realigeblaj, kiuj ja preparigas la planlingvan solvon por la estonteco, sed pledas tamen por la tuja enkonduko de latinaj nomoj por eŭropaj institucioj aŭ de latinaj enskriboj ene de ili tie, kie estus malavantaĝa apudstarigo de ĉiuj eŭropaj lingvoj. Privilegiita pozicio de tiu aŭ alia eŭropa *nacia* lingvo „pro pragmatikaj kialoj“ estas legitima nur sub la kondiĉoj, ke ĝi estas sendube nur transira solvo kaj ke temas pri *tipe eŭropa* lingvo. Tiaj estas inter la lingvoj „grandaj“ laŭ la nombro da eŭropaj parolantoj nur la Germana, la Itala kaj ankaŭ la Franca. La Angla, la Hispana kaj la Portugala estas parolataj piej grandparte en *aliaj* kontinentoj, ilido ne estas tipaj por Eŭropo; ilia eĉ nur transire preferata uzo kiel laborlingvoj de eŭropaj institucioj kaj kunlaboro tial ne povus kontribui al la evoluo de sentemo pri eŭropa identeco. – Ĉi tiuj kaj pluaj demandoj estu enirigataj en la publikan diskuton surbaze de interkonsentendaj *kernpostuloj de eŭropa lingvopolitiko*

derung als Arbeitssprache europäischer Institutionen und Kooperationen könnte daher nicht zur Entwicklung eines europäischen Identitätsgefühls beitragen. – Diese und weitere Fragen müssen auf der Grundlage intern zu vereinbarender, konservative, egalitäre und liberale Elemente ausgewogen enthaltender *Kernforderungen einer europäischen Sprachpolitik* in die öffentliche Diskussion gebracht werden, um sprachpolitisches Problembewußtsein zu erzeugen und die Tabuierung sprachpolitischer Fragen zu überwinden.

Der Europaklub ruft zur Diskussion über Kernforderungen und Konkretisierungen einer europäischen Sprachpolitik auf und lädt jeden zum Beitritt und zur Mitarbeit ein, der diesbezüglich mit dem Grundsatz übereinstimmt: Wir wollen ein *freiheitliches Europa gleichberechtigter Völker unter Wahrung ihres sprachlichen und kulturellen Erbes*.

Informationen auf Grund des Jahrbuches der UEA und des Europakalenders – noch nicht aktualisiert
Anschrift: Gesellschaft für sprachgrenzübergreifende europäische Verständigung (Europaklub) e.V.,

Postfach 2742, D-58027 Hagen

Postanschrift Paderborn –

Sekretariat des Präsidenten der AIS

Vorstand

Präsident: Prof.on. Siegfried Piotrowski.

Vizepräsidenten: Studienrat Dietmar ALEXA

Dr. Vera BARANDOVSKA.

O.Prof.Dr.habil. Helmar FRANK,

Prof.on. Günter LOBIN

für

kun ekvilibrigitaj komponantoj konservativaj, egalismaj kaj liberalaj, por krei lingvopolitikan konsciencan kaj venki la tabuigon de lingvopolitikaj problemoj .

La Eŭropa Klubo alvokas al publika diskutado de kernpostuloj kaj konkretigoj de eŭropa lingvopolitiko kaj invitas al membriĝo kaj kunlaboro diun, kiu ĉirilate subtenas la principon: Ni volas *liberan Eŭropon de samrajtaj nacioj konservante ilian lingvan kaj kulturan heredaĵon*.

Informoj surbaze de jar-libro de UEA kaj

Eu. Kalendaro – ankoraŭ ne aktualigitaj

Adreso: Societo pri lingvolimtranspaŝa Eŭropa Interkompreniĝo (Eŭropa Klubo) r.a.,

poŝtfako 2742, D–58027 Hagen.

posta adreso Paderborn –

prezidanta sekretariejo de AIS

Estraro

Prezidanto: Prof.on., Siegfried Piotrowski.

Vicprezidantoj: Studienrat Dietmar ALEXA,

PL A Lewanderska

BG Eva Bojageva

RO Maria Butan

RU Natalia Maximova

CZ Peter Chrdle

DE Eugen Macko

SK Eva Poláková

Dr. Vera BARANDOVSKA,

OProf. Dr.habil. Helmar FRANK,

Prof.on. Günter LOBIN.

por

PL A Lewanderska

BG Eva Bojageva

RO Maria Butan

RU Natalia Maximova

CZ Peter Chrdle

DE Eugen Macko

SK Eva Poláková